

การบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

**Strategic management and student quality in the schools under
Sumutsakhon Samutsongkram Secondary Educational
Service Area Office**

พฐ วิรัชวัฒน์ และ มัทนา วังถนอมศักดิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Phatoo Wiratwattana and Mattana Wangthanomsak

Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : phatoo.work@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน 19 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์สถานศึกษาละ 2 คน ดังนี้ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 38 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ จากแนวคิดของ วิลเลียมและคณะ และคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการประเมินและควบคุม 2) คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน และระดับมาก จำนวน 1 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 3) การบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ : การบริหารเชิงกลยุทธ์; คุณภาพผู้เรียน; การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา

* วันที่รับบทความ : 19 มิถุนายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 28 กรกฎาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 30 กรกฎาคม 2567

Received: June 19 2027; Revised: July 28 2024; Accepted: July 30 2024

Abstract

The purpose of this research were to determine: 1) strategic management in the schools, 2) student quality in the schools, and 3) the relationship between strategic management and student quality in the schools. The sample were 19 schools under Samutsakhon Samutsongkram Secondary Educational Service Area Office. The respondents from each school were a school director or deputy director and a teacher, totally 38 respondents. The research instrument was a questionnaire about strategic management based on Wheelan and Other's concepts and student quality based on The Educational Standards for Internal Quality Assurance in Schools. The statistics were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The research found that: 1) Strategic management in the schools under Samutsakhon Samutsongkram Secondary Educational Service Area Office, as a whole and each aspect, were at the highest level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean; strategy implementation, strategy formulation, environmental scanning, and evaluation and control. 2) Student quality in the schools under Samutsakhon Samutsongkram Secondary Educational Service Area Office, as a whole was at a high level. When considered in each aspect, it was found 1 aspect was at the highest level and 1 aspect was at a high level, ranking from the highest to the lowest arithmetic mean; desirable student characteristics and academic performance. 3) The relationship between strategic management and student quality in the schools under Samutsakhon Samutsongkram Secondary Educational Service Area Office was found at .05 level of significance.

Keyword : Strategic Management; Student Quality; Strategic Management in School

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง การปกครอง แต่ในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมทั้งด้าน สังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมืองการปกครองกลับเป็นแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการจัดการศึกษาได้เช่นกัน ซึ่งสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคตย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของทุกคน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สังคม“ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge based Economy society)” (สถาพร พฤษพิบูล, 2560 : 37) ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมทางด้านกลยุทธ์รอบด้านในการบริหารการศึกษา ทั้งการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ของ ครูผู้สอน พัฒนาผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีทักษะชีวิตที่จำเป็นตามความต้องการและสอดคล้องกับสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นกระบวนการการสร้างรากฐานและการพัฒนาบุคลากรที่เป็นกำลังในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศชาติในปัจจุบันและต่อเนื่องไปในอนาคต (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2553 : 14) ผู้บริหารองค์การทางการศึกษาหรือสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การเพื่อให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ที่กำหนดและสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคนในสังคม (สถาพร พงษ์พิบูล, 2560 : 44)

ประเทศไทยมีพัฒนาการในการจัดการศึกษามาอย่างต่อเนื่องจนนำไปสู่ความก้าวหน้าและความสำเร็จหลายด้าน แต่ยังมีช่องว่างหรือจุดอ่อนที่ต้องเร่งแก้ไขอยู่หลายเรื่อง โดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 (สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2020) การจัดการศึกษาเองก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งล้วนส่งผลให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคิดวิเคราะห์ วางแผนอย่างเป็นระบบ และเตรียมพร้อมด้านต่างๆ หากสถานศึกษาไม่มีการปรับตัวอาจก่อให้เกิดความสูญเสีย ไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณ เวลา กำลังคน ชื่อเสียงและทรัพยากรอื่นๆ (มีทนา วังถนอมศักดิ์, 2564 : 8-9) ปัจจุบันสถานศึกษาของรัฐบาลมีแรงกดดันสูงทั้งจากสถาบันการศึกษาของรัฐด้วยตนเองและจากสถาบันการศึกษาเอกชน ส่งผลให้ผู้บริหารเองจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อให้สถาบันการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561) ดังนั้น ในการบริหารสถานศึกษาหากผู้บริหารนำหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จะช่วยให้ทิศทางการจัดการศึกษาเป้าหมายของสถานศึกษา (School Goals) การระดมทรัพยากร และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายประสบความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น (อนันต์ งามสะอาด, 2016)

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 4 (พ.ศ. 2559-2563) ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและจุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ดังนี้ ในด้านที่ 1 คุณภาพผู้เรียนได้ให้ข้อเสนอแนะในบางสถานศึกษาว่า สถานศึกษาทบทวนโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลด จำนวนผู้เรียนที่ได้คะแนน O-NET ที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ให้น้อยลง ในด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการพบจุดที่ควรพัฒนาในบางสถานศึกษาคือ สถานศึกษาควรพัฒนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการประเมิน และ พัฒนาประเด็นในการประเมินงานต่าง ๆ ในด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบจุดที่ควรพัฒนาในบางสถานศึกษาคือ ครูไม่ให้ความสำคัญในการนำผลจากการวัดและประเมินผลเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ครูควรให้ความสำคัญและจริงจังในการนำผลจากการวัดและประเมินมาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามได้ สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและจุดที่ควรพัฒนา ดังต่อไปนี้ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนา คือ คือ ความสามารถในการสร้าง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด วิเคราะห์ แยกแยะ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา รวมไปถึงพัฒนาผู้เรียนที่เรียนที่อยู่เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปรับปรุง จัดทำ

โครงการ พัฒนา เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มสูงขึ้น พัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะในการคิดคำนวณ และการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพเพิ่มขึ้น มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการได้สรุปจุดที่ควรพัฒนา คือ พัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย และมีระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา รวมไปถึงพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ให้มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดที่ควรพัฒนา คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษารายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 4 และรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ทำให้ทราบถึงปัญหาและจุดที่ควรพัฒนาของคุณภาพผู้เรียนและกระบวนการบริหาร และการจัดการตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารเชิงกลยุทธ์ และเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน ให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อทราบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
- 2) เพื่อทราบคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม
- 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน 20 แห่ง

สถานศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, 1973) ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 19 แห่ง กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้รูปแบบการจับสลาก โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) สถานศึกษาละ 2 คน ดังนี้ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 และครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 38 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบไปด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหลักในสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น X_{tot} คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ตาม แนวคิดของ วิลเลินและคณะ (Wheelen and others) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (environmental scanning) 2. การกำหนดกลยุทธ์ (strategy formulation) 3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (strategy implementation) 4. การประเมินและควบคุม (evaluation and control)

2.2 ตัวแปรตาม Y_{tot} คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ได้แก่ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหลักในสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (force choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์จากแนวคิดของ วิลเลินและคณะ (Wheelen and others)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และได้ข้อมูลตามความเป็นจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยผ่านหัวหน้าภาควิชา การบริหารการศึกษา เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพื่อดึงหนังสือแจ้งขอความร่วมมือไปยังผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 19 แห่ง เพื่อให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขั้นที่ 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์โดยใช้ Google Form

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหลักในสถานศึกษา ประสิทธิภาพการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ใช้ค่าความถี่ (Frequency: f) และ ค่าร้อยละ (Percentage: %)

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามเกณฑ์ ของเบสท์ (Best, 1970) ดังนี้

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือ คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์หรือ คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์หรือ คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์หรือ คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือ คุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดมัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .70 – 1.00 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30 - .69 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .00 - .29 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

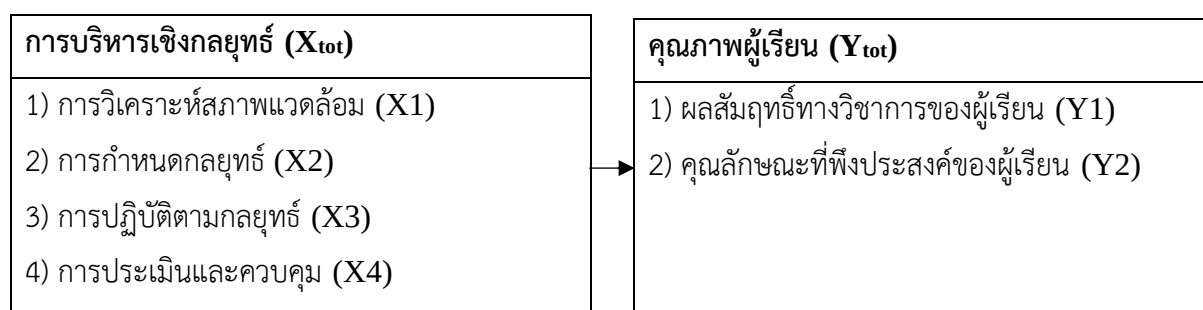
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ วิลเลินและคณะ (Wheelen and others) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (environmental scanning)
2. การกำหนดกลยุทธ์ (strategy formulation)
3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (strategy implementation)
4. การประเมินและควบคุม (evaluation and control)

ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนผู้วิจัยได้ยึดตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เป็นตัวแปรตามของการวิจัย ซึ่งกำหนดให้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบไปด้วย

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของ
- 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. =0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.47) การกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.40) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.50) และการประเมินและควบคุม ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.54 หมายความว่า การกระจายของข้อมูลอยู่ในระดับน้อย แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา โดยภาพรวม (X_{tot})

(n = 32)

ด้าน	การบริหารเชิงกลยุทธ์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (X1)	4.56	0.50	มากที่สุด
2.	การกำหนดกลยุทธ์ (X2)	4.61	0.40	มากที่สุด
3.	การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (X3)	4.62	0.47	มากที่สุด
4.	การประเมินและควบคุม (X4)	4.50	0.54	มากที่สุด
รวม (X_{tot})		4.58	0.42	มากที่สุด

2. คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน และระดับมาก จำนวน 1 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.40) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ระหว่าง 0.40 – 0.49 หมายความว่า การกระจายของข้อมูลอยู่ในระดับน้อย แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot})

(n = 32)

ด้าน	คุณภาพผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (Y_1)	4.23	0.49	มาก
2.	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (Y_2)	4.58	0.40	มากที่สุด
รวม (Y_{tot})		4.37	0.41	มาก

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามโดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .351^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (Y_1)	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (Y_2)	ภาพรวม (Y_{tot})
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (X_1)	.123	.461**	.272
การกำหนดกลยุทธ์ (X_2)	.338	.688**	.518**
การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (X_3)	.034	.491**	.220
การประเมินและควบคุม (X_4)	.065	.460**	.229
ภาพรวม (X_{tot})	.162	.587**	.351*

** นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

* นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดนำโดยฝ่ายบริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการตรวจสอบ ประเมิน และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลสำคัญต่อโรงเรียนให้บุคลากรภายในโรงเรียนทราบ มีการวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบ SWOT เพื่อระบุ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียน เมื่อได้ข้อมูลแล้วมีการนำข้อมูลไประบุเป็นแผนกลยุทธ์เฉพาะของโรงเรียนที่ทำให้โรงเรียนสามารถกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้เกิดข้อได้เปรียบในการแข่งขันรวมถึงสามารถระบุจุดอ่อนที่ส่งผลกระทบต่อเกรดของโรงเรียน และได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันช่วยให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมุ่งมั่นและทำงานไปในทิศทางเดียวกัน และมีการปฏิบัติงานโดยการนำกลยุทธ์และนโยบายไปปฏิบัติโดยผ่านการพัฒนาแผนงาน งบประมาณ มีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์การเรียนการสอน ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพทำให้โรงเรียนสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น และบุคลากรภายในสถานศึกษาเองมีการดำเนินการตามแผนงานที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และนโยบายที่วางไว้ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการนำกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนและผลการดำเนินงานมาประเมินเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบประสิทธิภาพจริงที่เกิดขึ้นจริงของงานกับประสิทธิภาพที่ต้องการได้ และผู้บริหารทุกระดับได้มีการใช้ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินผลการดำเนินงานไปแก้ไขปัญหา และนำไปสู่จุดอ่อนในแผนกลยุทธ์ที่ดำเนินการก่อนหน้านี้และปรับปรุงแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลยุทธ์การดำเนินงานในปีถัดไป ส่งผลให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

ชลธิชา ร่มโพธิ์รี (2562 : 596) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ

ไม่สอดคล้องกับ ฤมล สอนดี (2561 : 229-230) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติตามกลยุทธ์การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการควบคุมและประเมินผล

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการประเมินและควบคุม ตามลำดับ โดยด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด อาจเนื่องมาจากสืบเนื่องจากนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ที่มีกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาและกำหนดกลยุทธ์ไว้อย่างชัดเจน และผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดได้นำไปกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเอกภาพ ซึ่งผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้นำกลยุทธ์และนโยบายไปปฏิบัติผ่านการพัฒนาแผนงาน งบประมาณ และขั้นตอนการดำเนินงาน หลังจากกำหนดกลยุทธ์แล้ว ผู้บริหารระดับกลางและระดับล่างได้วางแผนการดำเนินการเพื่อสร้างขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระเบียบ รวมถึงการกำหนดเป้าหมายย่อยที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการปฏิบัติงานของแต่ละโครงการนั้นๆ และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน และยังได้มีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและอธิบายถึงรายละเอียดของงานว่างานนั้นเป็นอย่างไรรวมถึงมีรายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องทำเพื่อให้กิจกรรมและโครงการต่างๆบรรลุผลที่ตั้งไว้ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานและการกระจายหน้าที่ สร้างทีมงานที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน และกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ซึ่งการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนทำให้คณะกรรมการการดำเนินงานบรรลุผลที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณและรายละเอียดใช้ในการปฏิบัติงานตามโครงการนั้นๆ การชี้แจงรายละเอียดงบประมาณไม่ได้เป็นเพียงแผนในการปฏิบัติงานเท่านั้น แต่ยังช่วยให้สามารถวางแผนในเรื่องของงบประมาณได้ ซึ่งโรงเรียนสามารถวางแผนเพื่อไม่ให้เกิดงบประมาณขาดดุลหรือเกินดุลได้ จากกระบวนการนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ซึ่งการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จหรือไม่สำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับหลายประการ ทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารเองจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีทักษะการเป็นผู้นำที่ดีเพื่อให้การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ผลบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่สุด ซึ่งการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนสำคัญที่ต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างมีระบบ เพื่อให้กลยุทธ์ที่กำหนดได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชพล เจริญ (2561 : 57) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงที่สุดและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทินกร ไทยเจริญ (2565 : 252) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ด้วยกระบวนการ

สืบเสาะของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด

ด้านการประเมินและการควบคุม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด เนื่องจาก ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้มีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมและผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อเปรียบเทียบผลจากการปฏิบัติจริงกับผลการปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแผน ซึ่งฝ่ายบริหารได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการดำเนินงานสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา มีการพูดคุยถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ส่งผลให้ได้รับข้อมูลการสะท้อนผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนจากคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งทำให้สามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว ลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาต่อเนื่องหรือปัญหาที่ขยายตัวใหญ่ขึ้น และได้นำข้อมูลดังกล่าวไปเปรียบเทียบสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่วางแผนไว้ในขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้การประเมินผลและการตรวจสอบกลยุทธ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนได้มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องทำให้โรงเรียนสามารถรวบรวมข้อมูลและได้นำไปวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการและขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ จึงนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอยู่เป็นประจำโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภริญา ชัตติยะ (2562 : 460) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว ด้านการประเมินและควบคุมมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด และยังสอดคล้องกับ ญัฐชา พิกุลทอง (2560 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีวะกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้านการประเมินและควบคุมมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด

2. คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สืบเนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเป้าหมายของหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีการกำกับติดตามประเมินผลเพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย จากการกำหนดเป้าหมายนั้น สถานศึกษานำโดยฝ่ายบริหารและบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกท่าน ได้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด และครุมีความรู้และทักษะในการสอนที่ดีสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ครุมีใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้มากขึ้น

รวมถึงมีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่ทันสมัยและมีการสอดแทรกเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงสามารถทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และโรงเรียนยังมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนและสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ รวมไปถึงในด้านของทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน นักเรียนสามารถการเข้าถึงทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน เช่น ห้องสมุด, ศูนย์การเรียนรู้, และสถานที่สำหรับกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มเติมอย่างเต็มที่นอกจากนั้นสถานศึกษานำโดยฝ่ายบริหารยังมีการวัดและประเมิน เพื่อเตรียมพร้อมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านคุณภาพผู้เรียนจากบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งจากการติดตามประเมินคุณภาพการศึกษานี้ทำให้มั่นใจได้ว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรินทร์ ขุนสร (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุลล พรเพ็ญ (2562 : 452) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงที่สุดอาจเป็นเพราะว่า สืบเนื่องมาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดให้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ เพื่อให้ นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ซึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นี้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชน ที่ให้ความร่วมมือในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสถานศึกษาเองมีการดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่างๆดังต่อไปนี้ เช่น 1. การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และยังมีการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่วิเคราะห์ไว้ไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่างๆ และกิจกรรมประจำวันของผู้เรียน

ส่วนด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตรองลงมา คือ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีการนำกระบวนการและรูปแบบการสอนใหม่ๆ เข้ามาจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะและกระบวนการในการการคิด การแก้ไขปัญหา และมีการบูรณาการในชีวิตประจำวันได้ จึงทำให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา ทั้งทางด้านการอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ การสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด รวมถึงมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมผู้เรียนในด้านการใช้เทคโนโลยีแต่อย่างไรก็ตาม ในโรงเรียนขนาดเล็กยังประสบปัญหาสื่อและอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ในบางกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ มณฑา (2562 : 289) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .351^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงครามมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาในสังกัด นำโดยฝ่ายบริหารได้มีการ การการตรวจสอบ ประเมิน และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลสำคัญต่อโรงเรียนให้บุคลากรภายในโรงเรียนทราบ มีการวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบ SWOT เพื่อระบุ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียน และได้นำข้อมูลมากำหนดเป็นกลยุทธ์ที่ชัดเจนของสถานศึกษา โดยการกำหนดกลยุทธ์นั้นเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำทางให้ครูและนักเรียนมุ่งสู่ความสำเร็จ และบุคลากรในโรงเรียนทุกคนสามารถนำไปปฏิบัติตามนโยบายไปในทิศทางเดียวกันและเกิดแรงจูงใจในการทำงานและทำงานบรรลุเป้าหมายได้ นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้โรงเรียนมีแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบและสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและคุณภาพของนักเรียน นอกจากการมีแผนการที่ชัดเจนแล้ว ผู้บริหารยังเล็งเห็นถึงการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติและมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ซึ่งรวมถึงการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและสนับสนุนการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนและชุมชน มีการติดตามและประเมินผลที่เป็นส่วนสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ทำให้โรงเรียนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ การมีระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพทำให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ

เรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้ได้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลารักษ์ สายอุทิศน์ (2564 : 379-380) ได้ทำการศึกษา รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาขาสุทธิราชอุปถัมภ์ เชียงกลุยุทธ์ เพื่อพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนสาขาสุทธิราชอุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2562 มีการพัฒนาขึ้นจากปีการศึกษา 2560 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการที่ผู้บริหารที่ได้นำกลยุทธ์ในการบริหาร เพื่อพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาใช้ในโรงเรียนและครูได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนานักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพเพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับ เยเรมีย์ คาวินซี มูลิงเก (2021 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดการเชิงกลยุทธ์และอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของรัฐในเขตย่อย คาซิเอนี ประเทศเคนยา ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดวิสัยทัศน์และผลการเรียนของนักเรียนมีนัยสำคัญดังที่บรรยายโดย ($r=0.662$, $p\text{ value}=0.000$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดกลยุทธ์มีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารจะเข้าใจการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาทั้งในด้านการปฏิบัติงานและในด้านของตัวผู้เรียนเอง ผู้บริหารได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมากำหนดเป็นกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนของผู้บริหารทำให้บุคลากรภายในสถานศึกษา และชุมชน รวมถึงผู้ปกครองมองเห็นเป้าหมายที่ชัดเจน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goals) กลยุทธ์ (Strategy) ของสถานศึกษา ทำให้เกิดแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนช่วยในการส่งเสริม และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ส่งเสริมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือรับผิดชอบงานบ้านตามวัย การสนับสนุนให้เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต่างๆ อาทิเช่น การเข้าร่วมกิจกรรมพี่ช่วยน้อง และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ ของสถานศึกษา ชุมชนร่วมกันส่งเสริมด้านความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย และทำให้ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม ประเพณีได้

ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ คือ การปฏิบัติตามกลยุทธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การกำหนดแผนงานที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และนโยบายที่ตั้งไว้ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอในด้านของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนในบางหัวข้อ ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงต้องร่วมกันพิจารณากิจกรรม โครงการ และแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนให้มากขึ้น อีกทั้งต้องร่วมกันวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดนิเทศการเรียนการสอน ส่งเสริมและจัดกิจกรรมรวมถึงจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน เช่น จัดกิจกรรมการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา ครูผู้สอนมีการนำเสนอ (Best practice) ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริมให้มีการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทุกคนโดยนักเรียน และการนิเทศการเรียนการสอนจากครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตน กิจกรรมเหล่านี้ส่งผลให้เกิด การพัฒนาความรู้ ทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกิดการพูดคุยแลกเปลี่ยนแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนร่วมกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ เอกลักษณ์ เจือมา (2567 : 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูงมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาด้านการประเมินและควบคุม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรเปรียบเทียบประสิทธิภาพจริงที่เกิดขึ้นของงานกับประสิทธิภาพที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ และมีการระบุดูอ่อนในแผนกลยุทธ์ที่ดำเนินการก่อนหน้านี้เพื่อนำมาปรับปรุงแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลยุทธ์การดำเนินงานในปีถัดไป

2. คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรเพิ่มการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคลากรสายการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เช่น ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ

เอกสารอ้างอิง

- กันตพัฒน์ มณฑา. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*. 1 (8), 289.
- ชลธิชา ร่มโพธิ์. (2562). การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 : *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (1), 596.
- ชลารักษ์ สายอุทิศน์. (2564). รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาขาสุทธธรรมาอุปถัมภ์เชิงกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาครูสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6 (9), 379-380.

- ณัฐชา พิกุลทอง. (2560). คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 8 (1), 1.
- ทินกร ไทยเจริญ. (2565). การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ด้วยกระบวนการสืบเสาะของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*. 28 (1), 252.
- ไพรินทร์ ขุนศรี. (2559). แรงจูงใจครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภิญญา ชัดติยะ. (2562). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนวัดวังน้ำขาว : *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (1), 460.
- มัทนา วังถนอมศักดิ์ และคณะ. (2564). ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารความเปลี่ยนแปลง. *วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม*. 13 (2), 8-9.
- รัชพล เชิงชล. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 16 (2), 57.
- ฤมล สอนดี. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*. 9 (2), 229-230.
- สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2565). 5 สถานการณ์การศึกษาไทยที่ควรรู้เพื่อเป้าหมายการศึกษาที่ยั่งยืน. *ออนไลน์*. 14 ธันวาคม 2566. แหล่งที่มา: <https://research.eef.or.th/5->
- สถาพร พุทธิภูมิ. (2560). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 28 (2), 37.
- สถาพร พุทธิภูมิ. (2560). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 28 (2), 44.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุพล พรเพ็ญ. (2562). การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (2), 452.

- อนันต์ งามสะอาด. (2565). การนำหลักบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) ไปใช้ในสถานศึกษา. ออนไลน์. 21 ธันวาคม 2566 . แหล่งที่มา: <https://www.facebook.com/drrnan/posts/763458237094264/>
- เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคณะ. (2553). *การบริหารการเปลี่ยนแปลง Change Management*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกลักษณ์ เจือมา. (2567). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา*. 15 (1), 108.
- Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. Harper & Rows Publisher.